

Neni 2

Konventa e nenit 1 të këtij ligji, në origjinal në frëngjisht dhe e përkthyer në gjuhën maqedonase, është si më poshtë:

Neni 3

Ministria e Punëve të Jashtme, Ministria e Ekonomisë, Ministria e Kulturës, Ministria e Financave, Ministria e Financave – Drejtoria e Doganës dhe Ministria e Arsimit dhe e Shkencës caktohen si organe kompetente të administratës shtetërore që do të kujdesen për zbatimin e Konventës së nenit 1 të këtij ligji.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi ditën e botimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

12.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА ПОМЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И СОВЕТОТ НА МИНИСТРИ НА РЕПУБЛИКА АЛБАНИЈА ЗА ДЕЛЕГИРАЊЕ НА УСЛУГИ ВО ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ НА ДЕЛ НА ВОЗДУШНИОТ ПРОСТОР НАД ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО

Се прогласува Законот за ратификација на Спогодбата помеѓу Владата на Република Северна Македонија и Советот на министри на Република Албанија за делегирање на услуги во воздушниот сообраќај на дел на воздушниот простор над Охридското Езеро,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 26 мај 2023 година.

Бр. 08-2950/1
26 мај 2023 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р Talat Xhaferi, с.р.

ЗАКОН

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА ПОМЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И СОВЕТОТ НА МИНИСТРИ НА РЕПУБЛИКА АЛБАНИЈА ЗА ДЕЛЕГИРАЊЕ НА УСЛУГИ ВО ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ НА ДЕЛ НА ВОЗДУШНИОТ ПРОСТОР НАД ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО

Член 1

Се ратификува Спогодбата помеѓу Владата на Република Северна Македонија и Советот на министри на Република Албанија за делегирање на услуги во воздушниот сообраќај на дел на воздушниот простор над Охридското Езеро, потпишана во Скопје на 14 ноември 2022 година.

Член 2

Спогодбата од членот 1 од овој закон, во оригинал на македонски, албански и англиски јазик, гласи:

**СПОГОДБА ЗА ДЕЛЕГИРАЊЕ НА УСЛУГИ ВО
ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ****Преамбула****СПОГОДБА**

помеѓу Владата на Република Северна Македонија и Советот на министри на Република Албанија

***за делегирање на услуги во воздушниот сообраќај
на дел на воздушниот простор над Охридското Езеро***

Владата на Република Северна Македонија како земја која дава услуги и Советот на министри на Република Албанија како земја која делегира услуги (во понатамошниот текст наведени како „договорни земји“)

Сакајќи да го олеснат безбедното спроведување на меѓународните летачки операции преку нивните државни граници во Охрид на аеродромот Свети Апостол Павле, а во интерес на корисниците на воздушниот простор и нивните патници;

Со цел промовирање на услугите во воздушниот сообраќај помеѓу договорните земји за заеднички бенефит,

Како страни на Чикашката конвенција за меѓународно цивилно воздухопловство, отворена за потпишување во Чикаго, на 7 декември 1944 година и сакајќи да склучат спогодба со цел давање на услуги во согласност со меѓународните стандарди и препорачани практики наведени во Анекс 11 кон Чикашката конвенција, преку и вон нивните односни територии;

Повикувајќи се на Институционалната стратегија на ЕСАС за ATM во Европа и Протоколот со кој се консолидира Меѓународната конвенција на EUROCONTROL, која се однесува на соработката во областа на безбедноста на воздухопловната навигација, отворена за потпишување на 27 јуни 1997 година (ревидираната Конвенција);

Потврдувајќи дека склучувањето на спогодба помеѓу земјите во врска со делегирање на ATS не е во спротивност со принципот дека секоја земја има целосен и ексклузивен суверенитет на воздушниот простор над нејзината територијата или на капацитетот на секоја земја да ги користи што се однесува на обезбедувањето и одбраната во својот национален воздушен простор;

Потврдувајќи дека целта на оваа спогодба е упатување на правните и институционални аспекти за делегирање на ATS и овозможување на надлежните органи на пониско ниво, кои се вклучени во преговорите и склучувањето на Спогодба за соработка, која ги содржи специфичните оперативни и технички аспекти кои се однесуваат на овие прашања.

Се договорија за следното:

Член 1

Дефиниции

За целите на оваа спогодба, освен ако не е поинаку договорено:

1. „Спогодба“ значи оваа спогодба, нејзините прилози и секоја измена и дополнување на истите.
2. „Услуги во воздушниот сообраќај“ е општ поим кои ги опфаќа услугите за давање на информации за лет, услугите за тревожење, советодавните услуги во воздушниот сообраќај, услугите за контрола на летање кои ги даваат договорните земји.
3. „Соодветен ATS надлежен орган“ значи односниот надлежен орган кој го определила договорната земја одговорен за давање на услуги во воздушниот сообраќај во односниот воздушен простор.
4. „Чикашка конвенција“ значи Конвенцијата за меѓународно цивилно воздухопловство, отворена за потпишување во Чикаго, на 7 декември 1944 година, и ги опфаќа:
 - a) Секоја измена и дополнување на истата, која ја ратификувале и двете договорни земји и која влегла во сила согласно член 94а од Конвенцијата и
 - b) Секој Анекс или измена и дополнување на истиот, усвоени согласно член 90 од Конвенцијата, доколку меѓународните стандарди од член 37 од Конвенцијата во тој Анекс или измената и дополнувањето се важечки и за двете договорни земји.
5. „Надлежни органи (НО)“ значи еден или повеќе субјекти назначени од страна на договорната земја имајќи ги потребните овластувања и доделени одговорности за извршување на задачи поврзани со сертификација, надзор и спроведување.
6. „Делегирање на ATS“, значи кога една земја (земја која делегира услуги) ја делегира на друга земја одговорноста за давање на услуги во воздушниот сообраќај (земја која дава услуги), во дел на воздушниот простор кој се протега над територијата на првоспоменатата.
7. „GAT“ или општ воздушен сообраќај значи летовите кои се вршат согласно правилата и одредбите на ICAO.
7. „OAT“ или оперативен воздушен сообраќај, значат летовите кои не се придржуваат кон одредбите за GAT, и за кои соодветните надлежни органи ги утврдиле правилата и процедурите.
8. „Територија“ во однос на една земја го има значењето утврдено во член 2 од Чикашката конвенција.

Член 2**Овластување на надлежните органи од пониско ниво
(единица на ATS / надлежен орган за ATS)**

- (1) Договорните земји се согласуваат дека одговорноста за контрола на воздушниот сообраќај може да се пренесе од единица на ATS на земјата која делегира услуги на друга единица на ATS во соседната земја која дава услуги, во согласност со одредбите наведени во Анекс 11 и согласно условите на оваа спогодба.
- (2) Информациите за контролата кои се однесуваат на преносот се разменуваат помеѓу односните единици на ATS, земајќи ги целосно во предвид националните прописи кои се на сила како и локалните околности.
- (3) Земјата која делегира услуги се согласува дека соодветната единица на ATS на земјата која дава услуги ќе дава услуги во воздушен сообраќај во делот на воздушниот простор на земјата која делегира услуги согласно условите на оваа спогодба.
- (4) За таа цел, договорните земји ги овластуваат нивните соодветни единици на ATS да склучат Спогодба за соработка (LoA).
- (5) Спогодбата за соработка (LoA) го утврдува делот на односниот воздушен простор и ги утврдува правилата и процедурите кои треба да се применуваат во согласност со одредбите на оваа спогодба како и следење на структурата на Заедничкиот EUROCONTROL формат, Спогодба за соработка на (во понатамошниот текст како Заеднички формат на LoA (Common Format LoA)).
- (6) Договорните земји ги овластуваат своите соодветни надлежни органи да склучат Спогодба за соработка за надзорот на услугите што се обезбедуваат во делот од воздушниот простор на државата која делегира.

Член 3**Примена на правила и процедури**

- (1) Правилата и процедурите кои се однесуваат на давањето на ATS во земјата која дава услуги се применуваат при давање на ATS во дел на воздушниот простор на земјата која делегира услуги.
- (2) И земјата која делегира услуги и земјата која дава услуги, меѓусебно се известуваат за сите измени во оперативната состојба на нивните уреди за комуникација и/или навигација, кои може да влијаат врз давањето на ATS во делот на воздушниот простор во рамките на кој се делегира одговорноста за давање на ATS.

Член 4**Финансиски договори**

- (1) Секоја договорна земја ги сноси трошоците за која било каква активност која произлегува од оваа спогодба, освен ако договорните земји не се договориле поинаку.

(2) За склучување на финансиски договори потребна е претходна писмена спогодба склучена помеѓу соодветните претставници на договорните земји.

Член 5

Граѓанска одговорност

(1) Земјата која дава услуги е одговорна за секоја штета која настанала од нејзина небрежност, или од небрежност на нејзините претставници или кое било друго лице кое делува во нејзино име, согласно одредбите на оваа спогодба.

(2) Тужбите против земјата која дава услуги, нејзините претставници или кое било друго лице кое делува во нејзино име се поднесуваат пред судовите и подлежат на правото на земјата која дава услуги.

(3) Земјата која делегира услуги може да поднесе тужба против земјата која дава услуги за поврат на надомест на штета или на трошоци кои настанале како резултат на загуба или штета предизвикана од небрежност на земјата која дава услуги, нејзините претставници или кое било друго лице кое делува во нејзино име, за време на примената на оваа спогодба.

(4) Земјата која дава услуги е одговорна за штетите кои можеби ги предизвикал давателот на услуги, а кои се однесуваат на оваа спогодба.

Член 6

Сертификација, Лиценцирање, Обука и тековен надзор

(1) Договорните земји се согласуваат дека дозволата на контролор на летање која ја издала земјата која дава услуги е валидна за давање на услуги во воздушниот сообраќај во делот на воздушниот простор на земјата која делегира услуги, во рамките на кој се делегира одговорноста за давање на ATS.

(2) Обуката на персоналот на ATS на земјата која дава ATS услуги во делот на воздушниот простор на земјата која делегира ги опфаќа условите кои се однесуваат на односниот воздушен простор.

(3) Тековниот надзор ќе се врши според Спогодбата на надлежните органи врз основа на член 2 став (6).

Член 7

Државни воздухоплови

(1) Државните воздухоплови, освен оние на земјата која делегира услуги, не смеат да влегуваат во делот на воздушниот простор во кој се делегира одговорност за давање на услуги на ATS без претходно дипломатско одобрение или посебна дозвола од земјата која делегира.

(2) За државните воздухоплови кои летаат како GAT, важат истите правила и процедури како и за цивилниот воздушен сообраќај, но ако е потребно се воспоставуваат посебни процедури со кои се дозволува пристап на истите во воздушниот простор. OAT подлежи на претходна координација помеѓу воената единица и односната единица на ATS.

Член 8

Процедури за координација и непредвидени ситуации поради воени или други причини

(1) Спогодбата за соработка (LoA) се дополнува со процедури за координација и непредвидени ситуации кои ги утврдуваат односните единици.

(2) Единицата на ATS на земјата која дава услуги им ги доставува на односните воени надлежни органи / единици на земјата која делегира услуги, важечките планови на летање и други податоци во врска со летовите во воздушниот простор за кој се делегира одговорноста за давање на ATS.

Член 9

Потрага и спасување

(1) Договорните земји ги овластуваат своите национални координативни центри за спасување да воспостават договор за координација за олеснување на SAR во односната област како што е пропишано во Анекс 12 поглавје 3 на ICAO.

(2) Покриеноста со SAR службата ќе се усогласи на почетокот на годината преку билатерално писмо за Спогодба за соработка (годишна дозвола) за поддршка во случај на воздухопловна несреќа.

Член 10

Објавување

Договорните земји ќе се договорат за содржината и за објавувањето на сите релевантни информации кои се однесуваат на делот на воздушниот простор, за кој се делегира давањето на ATS, во нивниот Зборник на воздухопловни информации како што е дефинирано во Анекс 15 кон Чикашката конвенција.

Член 11

Истрага на несреќи или сериозни инциденти

(1) Договорната земја поведува истрага за околностите за несреќите или сериозните инциденти кои се случиле на нејзината територија.

(2) Првичната истрага ќе се изврши од страна на ATS Одделението на договорната земја во која пријавен е инцидентот во воздушниот сообраќај.

(3) На барање на земјата која делегира услуги, и се доставуваат потребните материјали од единицата на ATS на земјата која дава услуги (на пр. записи од радарски податоци, преписи од аудио записи итн.), со цел да и се овозможи да спроведе истрага за несреќата или сериозниот инцидент кој се случил на територијата на земјата која делегира услуги.

(4) На земјата која дава услуги и се дава можност да именува набљудувачи кои ќе присуствуваат на истрагата, а земјата која делегира услуги ги доставува извештајот и резултатите од истрагата до таа земја.

Член 12

Решавање на спорови

(1) Ако меѓу договорните земји дојде до спор во врска со толкувањето или примената на која било одредба од оваа спогодба, договорните земји настојуваат, пред сè, да го решат истиот по пат на преговори.

(2) Ако договорните земји не може да решат кое било несогласување, спорот се доставува до трета страна (арбитража) на конечно решение, која ја определите и двете договорни земји во согласност со правилата на Меѓународната трговска комора на ICC во Париз, кои се во сила и се применува швајцарското облигационо право.

(3) Договорните земји подеднакво ги делат трошоците за арбитражата, вклучувајќи ги и сите давачки и издатоци.

Член 13

Престанок/суспензија

(1) Која било договорна земја може, во секое време, да ја раскине оваа спогодба со писмено известување до другата договорна земја. Престанокот стапува на сила 6 месеци по датумот кога другата договорна земја го примила ваквото известување.

(2) Во случај на војна, за време на опасни ситуации или во интерес на јавната безбедност, или пак во други исклучителни ситуации, секоја договорна земја има право да ја суспендира или прекине оваа спогодба, без одлагање, и на соодветен начин ја известува другата договорна земја.

(3) Спогодбата за соработка наведена во член 2 став (5) содржи одредби кои се однесуваат на нивната суспензија и престанок на важењето.

Член 14

Влегување во сила

Оваа спогодба влегува во сила веднаш штом договорните земји во писмена форма меѓусебно ќе се известат дека се завршени нивните правни процедури.

Член 15

Измени и дополнувања

(1) Ако една договорна земја смета дека е пожелно да се измени и дополни која било одредба од оваа спогодба, таа може да побара консултации со другата договорна земја. Секоја измена и дополнување за кое договорните земји се договориле влегува во сила кога истата ќе се потврди со размена на дипломатски ноти.

(2) Надлежните единици на ATS/органи на договорните земји можат заеднички да утврдат измени и дополнувања на LoA, како што е опишано во член 2, став 4 и 5, но истите не смее да се во спротивност со одредбите утврдени во оваа спогодба.

Член 16

Преодни мерки за договори кои се веќе во сила

Спогодбите кои се во сила на датумот на влегување во сила на оваа спогодба се проценуваат за можна ревизија согласно одредбите наведени во оваа спогодба.

Член 17

Регистрација во ICAO

Оваа спогодба се регистрира во Советот на ICAO, во согласност со одредбите на член 83 од Чикашката конвенција.

Како потврда на горенаведеното, долупотпишаните, уредно овластени од страна на нивните Влади, ја потпишаа оваа спогодба.

Составено во по два примерока на Македонија 14.11 2022 година, на англиски, македонски и албански јазик. Во случај на несогласување во толкувањето на текстот, преовладува текстот на англиски јазик.

За Владата на Република Северна
Македонија

Благој Бочварски
Министер за транспорт и врски

За Советот на министри на Република
Албанија

Белинда Балуку
Заменик премиер и Министер за
инфраструктура и енергетика